

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 20ής Νοεμβρίου 2018

σχετικά με πρόταση οδηγίας για τους διαχειριστές πιστώσεων, τους αγοραστές πιστώσεων και την ανάκτηση εξασφαλίσεων

(CON/2018/54)

(2018/C 444/06)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 14 Μαρτίου 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους διαχειριστές πιστώσεων, τους αγοραστές πιστώσεων και την ανάκτηση εξασφαλίσεων (εφεξής η «προτεινόμενη οδηγία») ⁽¹⁾. Θεωρώντας ότι η προτεινόμενη οδηγία εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητάς της, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) αποφάσισε να ασκήσει το δικαίωμα υποβολής γνώμης που διαθέτει σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 4, δεύτερη πρόταση, και το άρθρο 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «Συνθήκη»).

Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της ΕΚΤ βασίζεται στο άρθρο 25 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, σύμφωνα με το οποίο η ΕΚΤ δύναται να παρέχει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή συμβουλές σχετικά με την εμβέλεια και εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης που αφορά τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και τα καθήκοντα που ανατίθενται στην ίδια κατά το άρθρο 127 παράγραφος 6 της Συνθήκης σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Γενικές παρατηρήσεις

- 1.1. Η ΕΚΤ υποστηρίζει σθεναρά την ανάπτυξη δευτερογενών αγορών με αντικείμενο τραπεζικά περιουσιακά στοιχεία, ιδίως μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ), όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο δράσης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρώπη ⁽²⁾. Δεδομένης της παρατεταμένης παρουσίας μεγάλων αποθεμάτων ΜΕΔ στους ισολογισμούς ορισμένων ευρωπαϊκών πιστωτικών ιδρυμάτων, και στο πλαίσιο της επίτευξης μιας ολοκληρωμένης λύσης για τη διευθέτηση των ΜΕΔ ⁽³⁾, η ανάπτυξη δευτερογενών αγορών μπορεί να συμβάλει στη μείωση τους. Εξάλλου, στο πλαίσιο μιας θεώρησης προσανατολισμένης στο μέλλον σημειώνεται ότι οι δευτερογενείς αγορές που λειτουργούν αποτελεσματικά μπορούν να αποτρέψουν και τη συσσώρευση αποθεμάτων ΜΕΔ ⁽⁴⁾.
- 1.2. Ακόμη, μία δευτερογενής αγορά που λειτουργεί αποτελεσματικά μπορεί να επιδράσει θετικά στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα λόγω της δυνατότητάς της να διευκολύνει τη μεταφορά των κινδύνων των ΜΕΔ εκτός των ισολογισμών των πιστωτικών ιδρυμάτων. Η παρουσία σημαντικών όγκων ΜΕΔ στους ισολογισμούς των πιστωτικών ιδρυμάτων μειώνει την ικανότητα των τελευταίων να λειτουργούν ως φορείς χορήγησης πιστώσεων στην πραγματική οικονομία, δημιουργώντας πρόσοκομμα στην επιχειρησιακή ευελιξία και τη συνολική κερδοφορία που είναι αναγκαίες για την εύρυθμη λειτουργία του τραπεζικού τομέα. Είναι σημαντικό, το νομικό πλαίσιο που διέπει τις δευτερογενείς αγορές να επιτρέπει την αποτελεσματική μεταφορά των ΜΕΔ εκτός του ισολογισμού των πιστωτικών ιδρυμάτων ⁽⁵⁾.

2. Ειδικές παρατηρήσεις**2.1. Απαιτήσεις υποβολής στοιχείων**

Η προτεινόμενη οδηγία θεσπίζει ορισμένες απαιτήσεις υποβολής στοιχείων όσον αφορά τους διαχειριστές πιστώσεων, τους αγοραστές πιστώσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα. Παραδείγματος χάριν, ένας αγοραστής πιστώσεων ή αντιπρόσωπός του, κατά περίπτωση, που προτίθεται να εκτελέσει άμεσα σύμβαση πίστωσης, απαιτείται να ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους κατοικίας ή εγκατάστασής του σχετικά με την πρόθεσή του αυτή ⁽⁶⁾. Ακόμη, ο εν λόγω αγοραστής πιστώσεων ή αντιπρόσωπος, κατά περίπτωση, που μεταβιβάζει σύμβαση πίστωσης σε άλλον αγοραστή, απαιτείται να ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές σχετικά με τη μεταβίβαση, τα στοιχεία ταυτότητας και τη διεύθυνση του νέου αγοραστή ή αντιπρόσωπου, κατά περίπτωση ⁽⁷⁾. Οι νομοθέτες της Ένωσης θα πρέπει να εξετάσουν προσεκτικά κατά πόσον οι εν λόγω απαιτήσεις υποβολής στοιχείων πρόκειται να αποτελέσουν πρόσοκομμα στην αποτελεσματική λειτουργία της δευτερογενούς αγοράς των ΜΕΔ, δεδομένου ότι μια σημαντική επιβάρυνση της διαδικασίας υποβολής στοιχείων θα μπορούσε να λειτουργήσει αποτρεπτικά για υποψήφιους νέους φορείς της αγοράς ή να οδηγήσει σε διπλή υποβολή δεδομένων στις αρμόδιες αρχές.

⁽¹⁾ COM (2018) 135 τελικό.

⁽²⁾ Βλέπε το δελτίο Τύπου του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2017 με τίτλο «Συμπεράσματα του Συμβουλίου για το σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρώπη», διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο του Συμβουλίου (<http://www.consilium.europa.eu>).

⁽³⁾ Βλέπε, π.χ., την ενότητα Β της έκθεσης της ΕΚΤ με τίτλο «Financial Stability Review», του Νοεμβρίου 2016, η οποία είναι διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (<https://www.ecb.europa.eu>).

⁽⁴⁾ Βλέπε παράγραφο 2.2.1 της γνώμης CON/2018/31. Όλες οι γνώμες της ΕΚΤ δημοσιεύονται στον δικτυακό της τόπο.

⁽⁵⁾ Βλέπε παράγραφο 2.2.2 της γνώμης CON/2018/31.

⁽⁶⁾ Βλέπε άρθρο 18 παράγραφος 1 της προτεινόμενης οδηγίας.

⁽⁷⁾ Βλέπε άρθρο 19 παράγραφος 1 της προτεινόμενης οδηγίας.

2.2. Τεχνικά πρότυπα για τα δεδομένα των ΜΕΔ

Η προτεινόμενη οδηγία αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) την κατάρτιση σχεδίων εκτελεστικών τεχνικών προτύπων για τον καθορισμό των μορφοτύπων που πρέπει να χρησιμοποιούν οι πιστωτές-πιστωτικά ιδρύματα όταν παρέχουν αναλυτική πληροφόρηση για τα πιστωτικά ανοίγματα του τραπεζικού τους χαρτοφυλακίου στους αγοραστές πιστώσεων ενόψει της αξιολόγησης, του διεξοδικού οικονομικού ελέγχου και της αποτίμησης των συμβάσεων πίστωσης ⁽¹⁾.

Εν προκειμένω η ΕΚΤ επισημαίνει ότι ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/867 ⁽²⁾ προβλέπει μία νέα δέσμη δεδομένων, η οποία περιλαμβάνει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με μεμονωμένα τραπεζικά δάνεια στη ζώνη του ευρώ. Η εν λόγω δέσμη δεδομένων σκοπό έχει να παρέχει αναλυτικά δεδομένα υψηλού επιπέδου λεπτομέρειας για όλα τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, τα οποία είναι πλήρως συγκρίσιμα καθώς βασίζονται σε εναρμονισμένες έννοιες και ορισμούς. Υπό το φως των νέων αυτών κανονιστικών εξελίξεων είναι σημαντικό, τα όποια υποδείγματα δεδομένων αναπτύσσει η ΕΑΤ να λαμβάνουν υπόψη τη συλλογή αναλυτικών πιστωτικών δεδομένων και δεδομένων πιστωτικού κινδύνου ή οποιαδήποτε άλλη συναφή πρωτοβουλία, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η αποφυγή της άσκοπης επικάλυψης των προσπάθειών και να ελαχιστοποιηθούν οι απαιτήσεις υποβολής στοιχείων εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων.

2.3. Συλλογή δεδομένων από αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο μηχανισμού εξωδικαστικής αναγκαστικής εκτέλεσης για τις εξασφαλίσεις

Η προτεινόμενη οδηγία απαιτεί από τις αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν πιστωτικά ιδρύματα να συλλέγουν από τους πιστωτές, σε ετήσια βάση, πληροφορίες τόσο για τον αριθμό των εξασφαλισμένων συμβάσεων πίστωσης που αποτελούν αντικείμενο ταχείας εξωδικαστικής αναγκαστικής εκτέλεσης επί εξασφαλίσεων όσο και για τα χρονικά πλαίσια της εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένων: α) του αριθμού εκκρεμών και ολοκληρωμένων διαδικασιών που κινήθηκαν, περιλαμβανομένων όσων αφορούν κινήτα και ακινήτα περιουσιακά στοιχεία· β) της διάρκειας της διαδικασίας από την κοινοποίηση έως τον διακανονισμό, ανά είδος ρευστοποίησης (δημοπρασία, ιδιωτική πώληση ή κατάσχεση)· γ) του μέσου κόστους κάθε διαδικασίας σε ευρώ· και δ) των ποσοστών διακανονισμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα ως άνω δεδομένα, να καταρτίζουν στατιστικές με βάση τα συγκεντρωτικά δεδομένα και να τις διαβιβάζουν στην Επιτροπή ⁽³⁾. Στην περίπτωση κατά την οποία η ΕΚΤ είναι η αρμόδια αρχή για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, η νομική βάση άσκησης των καθηκόντων της των σχετικών με την προληπτική εποπτεία ορίζεται στο άρθρο 127 παράγραφος 6 της Συνθήκης, σύμφωνα με το οποίο το Συμβούλιο μπορεί να της αναθέτει ειδικά καθήκοντα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων. Δεδομένου ότι η συλλογή των πληροφοριών αυτών αφορά την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού εξωδικαστικής αναγκαστικής εκτέλεσης για τις εξασφαλίσεις και όχι την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, οι νομοθέτες της Ένωσης θα πρέπει να διευκρινίσουν ότι το καθήκον συλλογής των εν λόγω πληροφοριών δεν θα πρέπει να ανατεθεί στην ΕΚΤ.

Συγκεκριμένες προτάσεις αναδιτύπωσης της προτεινόμενης οδηγίας από την ΕΚΤ παρατίθενται σε ξεχωριστό τεχνικό έγγραφο εργασίας και συνοδεύονται από τη σχετική αιτιολογία. Το τεχνικό έγγραφο εργασίας είναι διαθέσιμο στην αγγλική γλώσσα στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 20 Νοεμβρίου 2018.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Βλέπε άρθρο 14 παράγραφος 1 της προτεινόμενης οδηγίας.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/867 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 18ης Μαΐου 2016, σχετικά με τη συλλογή αναλυτικών πιστωτικών δεδομένων και δεδομένων πιστωτικού κινδύνου (ΕΚΤ/2016/13) (ΕΕ L 144 της 1.6.2016, σ. 44).

⁽³⁾ Βλέπε άρθρο 33 της προτεινόμενης οδηγίας.